

در این سرفصل همچنین می خوانید:

۶۴ آتش بس لرزان

۶۵ تریاک یا طالبان

۶۶ سردرگم

باتلاق عراق

گردش به شیعه

قبلی، به نگرانی های جدی در میان متحدان نزدیک و اشنگتن در منطقه دامن خواهد زد که همگی آنها نیز دولت های سنی مذهب دارند. در همین راستا رهبران اردن، عربستان سعودی و سایر کشورهای عرب حوزه خلیج فارس، برای حصول اطمینان از این که همکیشان آنها در عراق در ساختار سیاسی و اقتصادی این کشور مشارکت داده شوند، فشار زیادی به دولت بوش وارد می سازند.

در این میان، بعد از روزها بحث و نظر جدی در خصوص طرح جدید وزارت امور خارجه آمریکا در میان سیاستمداران ارشد آمریکایی، مقامات این وزارتخانه تأکید می ورزند که مدخله در سیاست عراق به ویژه بعد از برگزاری انتخابات سراسری و تشکیل دولت اتحاد ملی در ماه دسامبر سال گذشته، برای آمریکا کاملاً مضر و بی فایده است، زیرا تحولات جاری صحنه داخلی این کشور نشان می دهد که تلاش های آشتی جویانه در وضعیت فعلی به ثمر نخواهد نشست و تنها با ادامه این تلاش ها، رابطه آمریکا با اکثریت شیعیان که ۶۰ درصد جمعیت عراق را تشکیل می دهند، به خطر خواهد افتاد. گفتنی است، بر اساس طرح جدید، پیشنهاد شده تا واشنگتن در درازمدت با اقدامات دیپلماتیک فشرده مانند یک پل ارتباطی میان دو فرقه آشتی ناپذیر شیعه و سنی عراق عمل نماید. اما همان طور که در ابتدا ذکر گردید، این طرح با انتقادات کارشناسان مسایل سیاسی روبه رو شده است. از جمله ابهامات طرح جدید، این است که کاخ سفید چگونه از بازیگران منطقه ای برای ایجاد ثبات در عراق بهره خواهد گرفت، در حالی که وزارت امور خارجه آمریکا و کاخ سفید همچنان بر انزوای دو بازیگر منطقه ای یعنی ایران و سوریه پافشاری می کنند. با وجود این، کاندالیزا رایس، وزیر امور خارجه آمریکا، و استفان هادلی، مشاور امنیت ملی جرج بوش، ابراز امیدواری کرده اند که طرح جدید با نقاط قوت فراوانی که دارد، در کوتاه مدت حلال بسیاری از مشکلات فعلی عراق باشد.

آمریکا با پشت کردن به سنی ها، در جست و جوی یافتن دوستان جدید در عراق است.

دولت بوش در حال ارزیابی سیاست آشتی جویانه قبلی خود با شورشیان سنی عراق و جایگزین کردن آن با یک ائتلاف جدید با حضور اکثریت شیعیان و کردها می باشد که در انتخابات سال گذشته این کشور حایز اکثریت شده و هم اکنون کنترل دولت و پارلمان را در اختیار دارند. این طرح به دنبال شکست ائتلاف کاخ سفید با ناراضیان سنی از جانب وزارت امور خارجه آمریکا مطرح شده است، زیرا به عقیده مقامات آمریکایی، بیم آن می رود که ادامه ائتلاف با شورشیان و ناراضیان سنی عراقی، به ضرر آنها تمام شده و با ناراضی تر کردن شیعیان و کردها، آمریکا در این کشور بی یار و یاور باقی بماند. برخی از ناظران خارجی که به طرح جدید کاخ سفید در عراق لقب راه حل ۸۰ درصدی داده اند، معتقدند که این طرح باعث اتخاذ سیاست های جدید توسط سنی ها خواهد شد، چرا که سنی ها تنها ۲۰ درصد از جمعیت ۲۶ میلیونی عراق را تشکیل می دهند.

تا به حال هدف اصلی سیاست های واشنگتن در عراق، ایجاد یک دولت و جامعه واحد فارغ از گرایشات قومی و مذهبی بوده است. ولی با وجود تأکید مقامات آمریکایی بر این هدف استراتژیک، از قرار معلوم آنها دیگر مایل نیستند رهبری ایجاد این دولت و ملت آرمانی را به عراقی ها واگذار نمایند. ناگفته نماند که طرح جدید وزارت امور خارجه آمریکا با مخالفت و مقاومت جدی زلمای خلیل زاد، سفیر این کشور در عراق و برخی از فرماندهان ارشد نظامی روبه رو شده است، زیرا آنها همچنان معتقدند که حضور ناراضیان سنی در فرآیند سیاسی عراق،

برای ایجاد ثبات در این کشور جنگ زده حیاتی است. زلمای خلیل زاد که تاکنون تلاش بسیار زیادی از خود برای متقاعد کردن سران سنی های ناراضی به شرکت در فرآیند سیاسی این کشور به خرج داده است، فهرست بلند بالایی از اقدامات ضروری - از اعلام عفو عمومی گرفته تا تغییر در قانون نفت این کشور که ذخایر آن عمدتاً در مناطق شیعه و کردنشین عراق قرار دارند - برای پوشش نگرانی های اقلیت سنی مذهب عراق به کاخ سفید ارائه داده است. منتقدان خلیل زاد معتقدند که او ممکن است موفق به انعقاد یک موافقتنامه با سنی های ناراضی شود، ولی در خصوص این که تفاهمنامه مذکور بتواند مشکلات موجود را حل و فصل کند، جای سؤال و تردید جدی دارند. به علاوه، منتقدان طرح جدید وزارت امور خارجه آمریکا سه خطر را بر سر راه این طرح بر شمرده اند. خطر اول این که بدون ایجاد آشتی و مصالحه، فرماندهان نظامی مستقر در عراق از آن بیم دارند که نیروهای این کشور وارد یک جنگ بی هدف با اقلیت ناراضی این کشور شوند - بدون آن که از دلایل مقاومت آنها در برابر خود آگاه باشند. دومین خطری که متوجه این طرح می باشد، این است که واشنگتن با این کار به اختلافات جدی فرقه ای در عراق دامن بزند، زیرا در یارگیری جدید، اقلیت سنی ناراضی عراق نادیده گرفته خواهند شد، هر چند طرح مذکور بر ادامه فعالیت های آشتی جویانه در سراسر عراق تأکید می ورزد. این در حالی است که هرگونه تصمیم کاخ سفید به عقب نشینی از تلاش های آشتی جویانه

دولت بوش در حال ارزیابی سیاست آشتی جویانه قبلی خود با شورشیان سنی عراق و جایگزین کردن آن با یک ائتلاف جدید با حضور اکثریت شیعیان و کردها می باشد که در انتخابات سال گذشته این کشور حایز اکثریت شده و هم اکنون کنترل دولت و پارلمان را در اختیار دارند. این طرح به دنبال شکست ائتلاف کاخ سفید با ناراضیان سنی از جانب وزارت امور خارجه آمریکا مطرح شده است، زیرا به عقیده مقامات آمریکایی، بیم آن می رود که ادامه ائتلاف با شورشیان و ناراضیان سنی عراقی، به ضرر آنها تمام شده و با ناراضی تر کردن شیعیان و کردها، آمریکا در این کشور بی یار و یاور باقی بماند. برخی از ناظران خارجی که به طرح جدید کاخ سفید در عراق لقب راه حل ۸۰ درصدی داده اند، معتقدند که این طرح باعث اتخاذ سیاست های جدید توسط سنی ها خواهد شد، چرا که سنی ها تنها ۲۰ درصد از جمعیت ۲۶ میلیونی عراق را تشکیل می دهند.

تا به حال هدف اصلی سیاست های واشنگتن در عراق، ایجاد یک دولت و جامعه واحد فارغ از گرایشات قومی و مذهبی بوده است. ولی با وجود تأکید مقامات آمریکایی بر این هدف استراتژیک، از قرار معلوم آنها دیگر مایل نیستند رهبری ایجاد این دولت و ملت آرمانی را به عراقی ها واگذار نمایند. ناگفته نماند که طرح جدید وزارت امور خارجه آمریکا با مخالفت و مقاومت جدی زلمای خلیل زاد، سفیر این کشور در عراق و برخی از فرماندهان ارشد نظامی روبه رو شده است، زیرا آنها همچنان معتقدند که حضور ناراضیان سنی در فرآیند سیاسی عراق،